

ด่วนที่สุด

ที่ ยธ ๐๔๐๔/๖๓๓๐

กระทรวงยุติธรรม

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ

อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘

ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่

กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๙ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติระยะเวลาในการดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรม พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๓๗๘๔๔ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งให้กระทรวงยุติธรรมพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติระยะเวลาในการดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศเสนอ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

กระทรวงยุติธรรมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติระยะเวลาในการดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. ที่คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรมเสนอ ซึ่งการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรมจะเป็นประโยชน์เพื่อให้ประชาชนได้รับความยุติธรรมโดยไม่ล่าช้า และทำให้ประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถคาดการณ์และตรวจสอบได้ว่าหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมจะพิจารณาเรื่องที่อยู่ระหว่างการดำเนินงานเสร็จสิ้นเมื่อใด อันจะยังประโยชน์ให้ประชาชนได้รับความยุติธรรมโดยสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การกำหนดขั้นตอนในการดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรมมีประสิทธิภาพมากขึ้น และก่อให้เกิดสิทธิแก่ประชาชนหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการแจ้งเรื่องหากพบว่าขั้นตอนในกระบวนการยุติธรรมมีความล่าช้า รวมทั้งเพื่อให้การกำหนดระยะเวลาในขั้นตอนต่างๆ นำไปสู่การปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยมีข้อสังเกตบางประการเพื่อนำไปพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกาต่อไป ดังนี้

๑. การกำหนดกรอบระยะเวลาของการดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งทางแพ่ง อาญา และปกครองตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งได้กำหนดขั้นตอนการสอบสวน การไต่สวน การพิจารณาสั่งคดี การฟ้องคดี การพิจารณาพิพากษาคดีตามร่างมาตรา ๕ โดยให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมกำหนดกรอบระยะเวลาและประกาศและเผยแพร่ให้ประชาชนเข้าถึงได้โดยสะดวกนั้น เห็นว่า กระบวนการดังกล่าวจะต้องเป็นกระบวนการที่ไม่เป็นการเพิ่มภาระให้กับหน่วยงาน หรือการกำหนดขั้นตอนวิธีการที่มากเกินไปจนความจำเป็นประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถคาดการณ์และตรวจสอบได้ว่าหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมจะพิจารณาเรื่องที่อยู่ระหว่างการดำเนินงานเสร็จสิ้นเมื่อใด และในกรณีที่ไม้อาจดำเนินการแล้วเสร็จภายในกรอบระยะเวลา นอกจากต้องแจ้งประชาชนหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้ทราบถึงเหตุอันเนื่องมาจากความล่าช้าในการดำเนินงาน หรือการไม่ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวแล้ว เห็นควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือ

/ประชาชน...

ประชาชนแจ้งเรื่องไปยังผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป เพื่อสั่งการให้เจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานตามกฎหมาย ดำเนินการตามกรอบระยะเวลาหรือกำหนดมาตรการตามความเหมาะสม รวมทั้งอาจจะต้องกำหนดให้ ต้องรับผิดชอบในทางวินัยด้วย เพื่อให้เกิดผลในการดำเนินงานตามขั้นตอนที่กำหนดได้จริง

๒. การกำหนดผู้รักษาการตามกฎหมายจะต้องครอบคลุมหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งควรให้รวมถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยในส่วนของ กระทรวงยุติธรรมมีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งในส่วนกระบวนการยุติธรรม ทางอาญา กระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง กระบวนการบังคับโทษ อาทิจ การสืบสวนสอบสวนของกรมสอบสวน คดีพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด การบังคับคดี การวางทรัพย์ กระบวนการ ล้มละลาย กระบวนการเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ของกรมบังคับคดี กระบวนการภายหลังศาล มีคำพิพากษาของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมคุมประพฤติ และกรมราชทัณฑ์ การคุ้มครองสิทธิ และเสรีภาพและการช่วยเหลือทางกฎหมายของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ รวมถึงการตรวจพิสูจน์ พยานหลักฐานของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ จึงควรมีอำนาจในการออกกฎระเบียบกำหนดกรอบระยะเวลา ในการดำเนินงานในขั้นตอนต่างๆ ที่อยู่ในความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

๓. ในการกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรม ควรพิจารณา ถึงการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาใช้ เพื่อให้การกำหนดระยะเวลามีประสิทธิภาพและนำไปสู่ การปฏิบัติได้จริง พร้อมทั้งทำให้ประชาชนทราบถึงกำหนดระยะเวลาและได้รับประโยชน์อย่างเหมาะสม ตามแนวทางของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นกฎหมายกลางที่ได้กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตเพื่ออำนวยความสะดวก ให้แก่ประชาชน อาทิ การกำหนดให้มีการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชนโดยกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยื่นคำขอการให้มีการเผยแพร่ข้อมูลสำหรับประชาชนทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงในกรณี ความล่าช้าเกินสมควรแก่เหตุหรือเกิดจากการขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ให้มีคณะกรรมการกำกับ ดูแลและรายงานต่อคณะรัฐมนตรีพร้อมทั้งเสนอแนะให้มีการพัฒนาหรือปรับปรุงหน่วยงานหรือ ระบบการปฏิบัติ เป็นต้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลอากาศเอก

(ประจิน จั่นตอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สำนักงานกิจการยุติธรรม

สถาบันวิจัยและพัฒนากระบวนการยุติธรรม

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๓๗๐๓ (วันนากร)

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๙๓๕